

OBSAH

Zdravie	27
Význam zdravia pre jedinca a spoločnosť	28
Kontrolné otázky	29
Modely zdravia	30
Kontrolné otázky	30
Zdravotný stav	32
Zdravotné návyky	34
Kontrolné otázky	35
Zdravotné uvedomenie	36
Model postoja k zdraviu	36
Ochrana zdravia	37
Kontrolné otázky	39
Zdravie z hľadiska rastu a vývinu človeka	40
Charakteristika a osobitosti jednotlivých vývinových období z hľadiska ochrany, udržiavania a podpory zdravia	42
Novorodenecké obdobie	42
Dojčenské obdobie	42
Batolivé obdobie	43
Predškolské obdobie	43
Školské obdobie	44
Poruchy zdravotného stavu počas dospievania	45
Dospelý vek	46
Kontrolné otázky	50
Zdravie a rodina	51
Kontrolné otázky	54
Medicína a jej odbory	55
Niektoré najvýznamnejšie osobnosti dejín lekárstva	57
Koncepcie odborov medicíny	59
Kontrolné otázky	62
Choroba	63
Spojitosť medzi zdravím a chorobou	63
Príčina choroby (etiológia)	64
Priebeh choroby	65
Štádiá choroby	66

Úloha chorého	67
Individuálna reakcia na ochorenie a hospitalizáciu	68
Kontrolné otázky	68
Diagnostický a terapeutický proces	69
Lekárska diagnostika	69
Anamnéza	70
Schéma odoberania anamnézy	71
Prognóza	73
Subjektívne a objektívne príznaky choroby	73
Subjektívne príznaky choroby	74
Bolesť	74
Etiológia bolesti	74
Účelnosť bolesti	74
Liečba bolesti	77
Únava	77
Nechuť do jedenia	77
Smäd	78
Hlad	79
Poruchy spánku	79
Nevolnosť (nauzea)	81
Palpitácia	81
Závrat	81
Svrbenie	82
Pálenie záhy	83
Objektívne príznaky choroby	83
Vedomie	83
Poloha chorého	84
Poruchy pohyblivosti	86
Výraz tváre	86
Dýchavica	87
Kašeľ	88
Porucha prehĺtania (dysfágia)	89
Aerogastria	89
Grganie (eruktácie)	90
Vracanie (emesis)	90
Čkanie (singultus)	91
Stolica	91
Zápcha (obstipácia).....	93
Hnačka (diarea)	93
Močenie	94
Inkontinencia moču a stolice	96
Druhy inkontinencie moču	96
Príčiny inkontinencie	96
Črevná plynatosť (meteorizmus)	97
Krvácanie	98
Opuchy (edémy)	98
Stav kože	99
Farba kože	99

Kožné vyrážky	101
Kožné defekty	101
Žilová kresba	101
Vlhkosť kože	101
Napätie kože (turgor)	101
Vlasy a ochlpenie	102
Nechty	102
Miazgové uzliny	102
Základné vyšetrenie	103
Fyzikálne vyšetrenie	103
Meranie a hodnotenie fyziologických funkcií	104
Vedomie	104
Telesná teplota	105
Krvný tlak	106
Pulz	106
Dýchanie	107
Biochemické vyšetrenie	108
Mikrobiologické vyšetrenie	110
Materiál	111
Virologické vyšetrenie	112
Sérológické vyšetrenie	112
Mykologické vyšetrenie	112
Parazitologické vyšetrenie	112
Bioptické vyšetrenie	112
Röntgenologické vyšetrovacie metódy	113
Rádiodiagnostické metódy	113
Skiaskopia	113
Skiagrafia	114
Rádiofotografia	115
Röntgenová kinematografia	115
Sériografia	115
Tomografia	115
Počítačová tomografia	116
Základná technika rtg vyšetrenia	116
Rádionuklidové vyšetrovacie metódy	118
Nukleárna magnetická rezonancia	119
Magnetická rezonančná spektroskopia	119
Elektrografické metódy	119
Elektrokardiografia (EKG)	120
Elektroencefalografia (EEG)	121
Elektromyografia (EMG)	122
Vyšetrenie ultrazvukom	122
Endoskopické vyšetrovacie metódy	123
Funkčné vyšetrenie	123
Funkčné vyšetrenie srdca a dýchacích ústrojov	124
Vyšetrenie EKG pri práci - bicyklová ergometria	124
Funkčné vyšetrenie pľúc	125
Funkčné vyšetrenie tráviacich ústrojov	125

Funkčné vyšetrenie obličiek	126
Funkčné vyšetrenie žliaz s vnútornou sekréciou	126
Liečebné postupy	127
Farmakológia – farmakoterapia	127
Transfúzia krvi	127
Transfúzne prípravky	129
Náhradné roztoky	131
Technika transfúzie	131
Reakcie a komplikácie po transfúzii	132
Transfúzia u detí	133
Dietoterapia	134
Kyslíková a inhalačná liečba	134
Liečba kyslíkom	134
Inhalačná terapia	136
Fyzikálna liečba, balneoterapia a rehabilitácia	137
Fyzikálna liečba	137
Kúpeľná liečba (balneoterapia)	139
Rehabilitácia	140
Kontrolné otázky	143
Ochorenie dýchacieho systému	144
Charakteristické príznaky chorôb dýchacích ústrojov	147
Prehľad vyšetrovacích metód	149
Röntgenové vyšetrenie	149
Rádionuklidové vyšetrenie	149
Endoskopické a bioptické vyšetrenie	150
Mikrobiologické vyšetrenie	150
Kožné diagnostické testy	150
Funkčné vyšetrenie pľúc	151
Zápaly horných dýchacích ciest	151
Katar horných dýchacích ciest	152
Katar prinosových dutín (sínusitída)	152
Angíny	152
Chronický zápal mandlí (bronchitis chronica)	153
Zápaly dolných dýchacích ciest	154
Akútna bronchitída (bronchitis acuta)	154
Chronická bronchitída (bronchitis chronica)	154
Bronchiektázie	155
Priedušková (bronchiálna) astma	156
Zápaly pľúc (pneumónie)	158
Embólia do pľúcnice, infarkt pľúc	160
Tuberkulóza pľúc	162
Nádory pľúc	167
Rakovina pľúc (bronchogénny karcinóm)	167
Metastázy iných nádorov do pľúc	168
Zaprášenie pľúc (pneumokoniózy)	169
Silikóza	169
Iné pneumokoniózy	169
Choroby pohrudnice	170

Zápal pohrudnice (pleuritída, pleuritický syndróm)	170
Iné patologické zmeny pohrudnicovej dutiny	171
Poranenie pľúc	173
Osobitosti ochorení dýchacieho systému u detí	174
Adenoidné vegetácie	174
Vrodený stridor hrtana	175
Zápal priedušníčiek (bronchiolitída)	175
Chronické ochorenia dýchacích ústrojov	176
Cystická fibróza	176
Osobitosti ochorení dýchacieho systému u geriatrických pacientov	177
Intersticiálna pľúcna choroba	177
Tuberkulóza	178
Pneumónia	178
Kontrolné otázky	179
Ochorenia srdcovo-cievneho systému	180
Choroby srdca	182
Poruchy srdcového rytmu (arytmie, dysrytmie)	182
Najvýznamnejšie arytmie	183
Diagnostika arytmií	185
Komplexná liečba arytmií	186
Ischemická choroba srdca	187
Definícia a charakteristika	187
Etiopatogenéza	188
Formy ischemickej choroby srdca	188
Akútne formy ischemickej choroby srdca	189
Chronické formy ischemickej choroby srdca	192
Prevenčia	193
Zlyhanie srdca, srdcová nedostatočnosť	194
Definícia a charakteristika	194
Etiopatogenéza	194
Klinický obraz	194
Komplexná liečba	196
Zápalové ochorenia srdca (karditídy)	197
Endokarditídy	197
Myokarditídy	198
Perikarditídy	199
Pankarditídy	199
Chlopňové chyby	199
Zúženie dvojčipej chlopne (stenóza mitrálnej chlopne)	200
Nedomykavosť dvojčipej chlopne (mitrálna insuficiencia)	201
Zúženie aortálnej chlopne (stenóza aorty)	201
Nedomykavosť aortálnej chlopne (insuficiencia aorty)	202
Kardiomyopatia	202
Neurocirkulačná asténia	203
Poruchy krvného tlaku	203
Vysoký krvný tlak (hypertenzia)	203
Primárna hypertenzia (hypertenzná choroba, esenciálna hypertenzia)	204
Sekundárna hypertenzia	206

Nízky krvný tlak (hypotenzia)	206
Choroby ciev	206
Ateroskleróza (kôrnatenie tepien)	206
Zúženia a uzávery tepien	210
Akútne uzávery periférnych tepien	210
Chronické uzávery končatinových tepien	210
Choroby žíl	211
Kŕčové žily (varixy)	211
Zápal povrchových žíl (flebitída)	211
Trombóza hĺbkových žíl	212
Chronická žilová nedostatočnosť	213
Osobitosti ochorení srdca u detí	213
Vrodené chyby srdca	214
Vrodené chyby srdca bez cyanózy	214
Vrodené chyby srdca s cyanózou	215
Zápalové choroby srdca	216
Osobitosti ochorení srdca u geriatrických pacientov	216
Srdcová nedostatočnosť	217
Ischemická choroba srdca a infarkt myokardu	217
Posturálna hypotenzia	217
Hypertenzia	218
Pľúcna embólia	218
Arytmie	218
Choroby periférnych ciev	219
Choroby žíl	219
Kardiochirurgia	220
Poranenia srdca	220
Zápaly osrdcovníka	220
Vrodené srdcové chyby	220
Získané srdcové chyby	221
Kontrolné otázky	222
Ochorenia krvi a krvotvorby	223
Krv	223
Krvné elementy	223
Sedimentácia	224
Osmotická odolnosť krviniek	225
Charakteristické príznaky chorôb krvi a krvotvorných ústrojov	225
Prehľad vyšetrovacích metód	226
Ochorenia červenej krvnej zložky	228
Anémia	228
Anémie z narušenej krvotvorby	229
Anémie z nedostatku železa	229
Megaloblastická zhubná málokrvnosť (perniciózna anémia)	229
Málokrvnosť z útlmu krvotvorby v kostnej dreni	230
Anémie zo zvýšenej straty krviniek	230
Málokrvnosť po krvácaní (posthemoragická anémia)	230
Málokrvnosť z rozpadu červených krviniek (hemolytická anémia)	231
Polyglobúlia	231

Choroby bielej krvnej zložky (hemoblastózy)	231
Leukózy (leukémie)	232
Chronická myeloidná leukémia (chronická myelóza – CML)	232
Chronická lymfatická leukémia (chronická lymfadenóza – CLL)	232
Akútna leukémia (blastická leukóza, leukémia z nezrelých buniek)	232
Myelodysplastický syndróm	232
Malígne lymfómy	233
Krvácavé stavy	234
Poruchy plazmatických hemokoagulačných faktorov (koagulopatie)	234
Poruchy krvných doštičiek	235
Poruchy cievnej steny	235
Osobitosti ochorenia krvi a krvotvorby u detí	236
Anémia	236
Leukémia	237
Hemoragické diatézy z poruchy ciev	237
Hemoragické diatézy a poruchy trombocytov	237
Hemofília	237
Osobitosti ochorenia krvi a krvotvorby u starých ľudí	238
Anémia	238
Polycytémia	238
Leukémia	239
Trombocytopénia	239
Kontrolné otázky	239
Ochorenia tráviaceho systému	240
Charakteristické príznaky ochorenia tráviaceho systému	241
Výšetrovacie metódy	243
Choroby ústnej dutiny	244
Choroby pažeráka	245
Choroby žalúdka	246
Vredová choroba žalúdka a dvanástnika	246
Rakovina žalúdka (karcinóm)	251
Zápaly žalúdka (gastritídy)	253
Funkčná žalúdočná dyspepsia	253
Choroby čriev, konečníka a análneho otvoru	254
Akútna enteritída	254
Malasimilačné (malabsorpčné syndrómy)	254
Crohnova choroba	254
Vredovitý zápal hrubého čreva (ulcerózna kolitída a idiopatický zápal) konečníka a hrubého čreva (idiopatická proktokolitída)	255
Apendicitída	256
Divertikulóza	256
Nádory čriev a konečníka	257
Nenádorové ochorenia análneho otvoru a konečníka	261
Choroby pečene	262
Charakteristické príznaky chorôb pečene	262
Zápal pečene (hepatitída)	264
Pečeňové cirhózy	266
Toxické poškodenie pečene	268

Nádory pečene	268
Choroby žlčníka a žlčových ciest	269
Žlčové kamene	269
Zápaly žlčníka a žlčových ciest	271
Choroby podžalúdkovej žľazy	271
Zápaly podžalúdkovej žľazy (pankreatitída)	271
Rakovina (karcinóm) pankreasu	273
Osobitosti ochorení tráviaceho systému u detí	274
Vracanie	274
Nechuť do jedenia (anorexia)	274
Bolesti brucha	275
Choroby ústnej dutiny	276
Zubný kaz a starostlivosť o chrup	277
Hnačkové choroby u dojčiat	277
Dyspepsia simplex	278
Dyspepsia toxica	279
Chronické poruchy výživy	280
Pylorostenóza (hypertrofická stenóza vrátnika)	281
Malasimilačné a malabsorpčné syndrómy	281
Megacolon congenitum (Hirschprungova choroba)	282
Osobitosti ochorení tráviaceho systému u starých ľudí	283
Hiátová hernia a reflexný zápal pažeráka	284
Divertikulózna choroba čreva	284
Obstipácia (zápcha)	284
Fekálna inkontinencia	285
Akútna brušná príhoda u starého človeka	286
Kontrolné otázky	286
Ochorenia močového systému	287
Funkčná anatómia obličky	287
Vývodné močové cesty	288
Choroby obličiek	289
Nefrotický syndróm	290
Zlyhanie obličiek	290
Poranenia močových ústrojov a obličiek	292
Zápal močovej rúry	293
Tuberkulóza močových ústrojov	293
Choroby zo stázy moču	294
Neurogéne poruchy činnosti mechúra	295
Inkontinencia moču	295
Zápalové ochorenia obličiek a odvodných močových ciest	296
Glomerulonefritída	296
Pyelonefritída a infekcie odvodných močových ciest	298
Močové kamene (urolitiáza)	299
Nádory obličiek a močových ciest	303
Nádory močovej rúry	304
Vrodené chyby obličiek	304
Vrodené chyby močovodu, močového mechúra a močovej rúry	304
Niektoré ďalšie urologické ochorenia a stavy	305

Niektoré liečebné a diagnostické metódy	305
Katetrizácia	305
Dialyzačná liečba	306
Transplantácia obličiek	306
Mikrobiologické vyšetrenie moču	307
Biochemické vyšetrenie krvi	307
Rtg vyšetrenie močového systému	308
Vyšetrenie močového systému ultrazvukom	308
Rádionuklidové vyšetrenie močového systému	308
Punkčná biopsia obličiek	308
Urologická endoskopia	309
Urologické operácie	309
Osobitosti ochorení obličiek a močových ciest u detí	310
Funkčné osobitosti uropoetickej sústavy u detí	310
Prudký bakteriálny zápal obličiek (pyelonephritis acuta)	312
Chronický bakteriálny zápal obličiek (pyelonephritis chronica)	312
Nádory obličiek u detí	313
Osobitosti ochorení u starých ľudí	313
Kontrolné otázky	314
Poruchy vnútorného prostredia	315
Najdôležitejšie príznaky porúch vnútorného prostredia	316
Prehľad vyšetrovacích metód	317
Poruchy objemu a zloženia telových tekutín	318
Dehydratácia	318
Hyperhydratácia (prevodnenie)	320
Poruchy elektrolytového (iónového hospodárstva)	320
Poruchy metabolizmu draslíka (kália)	320
Poruchy acidobázickej rovnováhy	321
Metabolické poruchy acidobázickej rovnováhy	322
Respiračné poruchy acidobázickej rovnováhy	323
Kontrolné otázky	323
Poruchy žliaz s vnútornou sekréciou	324
Prehľad vyšetrovacích metód	326
Choroby diencefalopituitárneho systému	327
Hypopituitarizmus	328
Močová úplavica (diabetes insipidus)	328
Nádory hypofýzy	329
Choroby štítnej žľazy	330
Jednoduchá struma	330
Zápaly štítnej žľazy (tyreoiditídy)	331
Znížená funkcia štítnej žľazy (hypotyreóza, myxedém)	331
Zvýšená funkcia štítnej žľazy (hypertyreóza, tyreotoxikóza)	332
Rakovina štítnej žľazy (karcinóm tyroidey)	334
Choroby príšitných žliaz (glandulae parathyroideae)	334
Znížená funkcia príšitných žliaz (hypoparatyreóza)	334
Zvýšená funkcia príšitných žliaz (hyperparatyreóza)	335
Choroby nadobličiek	336
Znížená funkcia kôry nadobličiek (hypokortikalizmus, hypokorticismus)	336

Zvýšená funkcia kôry nadobličiek (hyperkortikalizmus, hyperkoticizmus)	337
Zvýšená funkcia drene nadobličiek (sympatikoadrenálneho systému)	339
Choroby gonád	339
Choroby gonád u muža	339
Choroby gonád u ženy	340
Osobitosti ochorení žliaz s vnútornou sekréciou u detí	341
Znížená činnosť štítnej žľazy u detí	341
Vrodený adrenogenitálny syndróm u detí	342
Klinefelterov syndróm	342
Anomálie polohy semenníkov	343
Syndróm dysgenézie ovárií (Turnerov–Šereševského syndróm)	343
Predčasná puberta (pubertas praecox)	343
Oneskorená puberta (pubertas tarda)	344
Osobitosti ochorení žliaz s vnútornou sekréciou u starých ľudí	344
Znížená činnosť štítnej žľazy u starých ľudí	344
Zvýšená činnosť štítnej žľazy u starých ľudí	345
Kontrolné otázky	345
Poruchy látkovej premeny	346
Cukrovka (diabetes mellitus), diabetický syndróm	346
Komplikácie cukrovky	348
Akútne komplikácie cukrovky	349
Neskoré komplikácie cukrovky	350
Vyšetrovacie metódy	351
Liečba cukrovky	351
Obezita (tučnota)	353
Porucha metabolizmu lipidov	356
Dna (arthritis uratica)	357
Kontrolné otázky	358
Imunoalteračné ochorenia	359
Prehľad vyšetrovacích metód	360
Imunodeficity	361
Syndróm získanej imunitnej nedostatočnosti (AIDS)	361
Imunologická precitlivosť (hypersenzitivita)	365
Alergia	365
Peľová nádcha (pollinosis)	367
Priedušková astma (asthma bronchiale)	368
Lieková alergia	368
Anafylaktický šok	369
Choroby spôsobené autoimunitou	369
Reumatická horúčka	369
Juvenilná reumatická artritída	371
Imunoterapia	372
Imunizácia	372
Imunosupresia	373
Imunostimulácia	373
Kontrolné otázky	373
Ochorenia pohybového systému	374

Charakteristické príznaky zápalových a degeneratívnych ochorení pohybového systému	374
Prehľad vyšetrovacích metód	377
Choroby kĺbov.....	378
Zápalové choroby kĺbov	378
Špecifické zápalové choroby kĺbov	378
Nešpecifické zápalové choroby kĺbov	378
Degeneratívne choroby kĺbov	381
Osteoartróza	381
Choroby chrčtice	382
Zápalové ochorenia chrčtice	382
Degeneratívne ochorenia chrčtice	382
Diskopatie	383
Ostatné ochorenia chrčtice	387
Metabolicky podmienené choroby kostí (metabolické osteopatie)	387
Osteoporóza (preriedenie kostí)	388
Osteomalácia (mäknutie kostí)	389
Systémové choroby spojivového tkaniva	391
Ochorenia pohybového systému traumatického pôvodu	392
Poranenia svalov	392
Poranenia šliach a väzov	392
Poranenia skeletu	393
Liečba zlomenín	395
Úrazy kĺbov	400
Syndróm zmliaždenia (syndróm crush)	401
Polytraumatizmus.....	401
Reumatologické problémy starých ľudí	401
Osteoporóza	402
Poruchy kĺbov	402
Systémový lupus erythematosus	403
Artritický syndróm a zhubné nádory	403
Osobitosti ochorení pohybového systému u detí	403
Vrodené chyby pohybového systému	403
Získané chyby a deformácie	405
Prevencia	406
Kontrolné otázky	406
Ochorenia a poruchy nervového systému	407
Príznaky a prejavy ochorení nervového systému	408
Svalový tonus	408
Atrofia svalu	409
Plégia (paréza)	410
Kontraktúra	410
Hyperkinézy	410
Citlivosť	412
Subjektívne a obiektívne prejavy porúch citlivosti	413
Typy porúch citlivosti	415
Záchvat, závrat	415

Príčiny nervových chorôb	416
Vyšetrovacie metódy	416
Odber a vyšetrovanie mozgovomiechového moku	417
Röntgenologické vyšetrovacie metódy	418
Počítačová axiálna tomografia	421
Nukleárna magnetická rezonancia	422
Magnetická rezonančná spektroskopia	422
Rádioizotopová diagnostika v neurológii	422
Dopplerovská ultrasonografia	422
Elektrodiagnostické vyšetrenia	423
Meranie vnútrolebkového tlaku	424
Neuroinfekcie a zápalové ochorenia centrálneho nervového systému	425
Herpetická encefalitída	426
Epidemická letargická encefalitída	426
Besnota (lyssa, rabies)	427
Kliešťová encefalitída	427
Akútna diseminovaná encefalitída	428
Tetanus	429
Lymbská choroba (borelióza)	430
Meningitídy	431
Absces mozgu	432
Arachnoiditídy (arachnopathie)	433
Syphilis cerebrospinalis (neurolues)	433
Mozgové nádory	435
Cievne choroby centrálneho nervového systému	438
Artérioskleróza mozgových ciev	438
Náhle mozgové cievne príhody	438
Mozgová embólia	439
Trombóza mozgových ciev	440
Mozgové krvácanie	440
Vnútrolebková aneurizma, subarachnoidálne krvácanie	441
Pseudobulbárna paralýza	442
Úrazy mozgu	442
Otras mozgu	442
Zmliaždenie mozgu	443
Epidurálne krvácanie	444
Subdurálne krvácanie	444
Mozgová smrť	445
Roztrúsená mozgovomiechová skleróza	447
Parkinsonova choroba	450
Záchvatovité nervové choroby	451
Epilepsie	451
Narkolepsia	454
Meniérova choroba	455
Zápal miechy (myelitída)	455
Miechové nádory a nádory stláčajúce miechu	456
Krvácanie do miechy (hematomyélia)	457
Miechová malácia (myelomalácia)	457

Úrazy miechy	458
Amyotrofická laterálna skleróza	458
Syringomyélia	459
Demencie	460
Osobitosti mozgových ochorení u detí	461
Detská mozgová obrna (perinatálne encefalopatie)	461
Chorea minor	463
Osobitosti mozgových ochorení u starých ľudí	463
Prevenencia a liečba neurologických ochorení	464
Kontrolné otázky	469
Ochorenia a poruchy zmyslových orgánov	470
Choroby kože	472
Poškodenie kože vyvolané fyzikálnymi a chemickými škodlivinami	474
Choroby vyvolané živočíšnymi a rastlinnými škodcami	479
Kožné choroby vyvolané živočíšnymi parazitmi	479
Kožné choroby vyvolané kožnými hubami	481
Kožné choroby vyvolané baktériami	483
Kožné choroby vyvolané vírusmi	486
Nádory kože	486
Choroby oka	488
Najčastejšie poruchy videnia	488
Choroby mihalníc, očnice a slzných ústrojov	489
Choroby očnej gule	492
Poranenia oka	494
Liečba chorôb a chýb oka	496
Choroby nosa a prínosových dutín	497
Vývinové chyby nosa	498
Deformácie nosovej priehradky	498
Krvácanie z nosa (epistaxa)	499
Vred nosa	500
Polypy nosa	501
Skleróm nosa	501
Poruchy čuchu	501
Cudzie telesá v nose a prínosových dutinách	502
Úrazy nosa a prínosových dutín	502
Zápaly prínosových dutín	503
Rakovina nosa a prínosových dutín	503
Choroby ucha	503
Vrodené chyby ucha	504
Mazová zátka (cerumen)	504
Zápaly ucha	505
Nádory ucha	506
Starecká nedoslýchavosť	506
Otoskleróza	507
Poranenia ucha	507
Meniérova choroba	509
Oneskorená reč	509
Hluchonemota	510

Načúvacie aparáty	510
Kontrolné otázky	511
Infekčné ochorenia	512
Definícia a charakteristika infekčných chorôb	512
Klinický obraz infekčných chorôb	512
Diagnostika infekčných chorôb	514
Rozdelenie infekčných chorôb	515
Infekčné choroby vyvolané vírusmi (virózy)	515
Adenovírusové infekcie (adenovirózy)	515
Infekcie vyvolané herpetickými vírusmi	516
Jednoduchý opar (herpes simplex)	516
Očvie kiahne a pásový opar	516
Infekčná mononukleóza	517
Enterovírusové infekcie	518
Detská obrna (poliomyelitída)	518
Infekcia vírusmi Coxackie	519
Infekcia vírusmi ECHO	519
Myoxovírusové infekcie	519
Chrípka	519
Epidemický zápal príušnej žľazy (epidemická parotitída)	520
Osýpky (morbilli)	520
Vírusový zápal pečene (vírusová hepatitída)	521
Syndróm získanej imunitnej nedostatočnosti (AIDS)	521
Choroby vyvolané baktériami	521
Streptokokové nákazy	521
Streptokoková angína	521
Šarlach (scarlatina)	521
Stafylokokové nákazy	522
Anaeróbne infekcie	523
Infekcie vyvolané salmonelami	523
Brušný týfus	523
Paratýfusy	524
Akútne hnačkové ochorenia vyvolané salmonelami	524
Choroby prenášané hmyzom	525
Riketsiózy	525
Škrvňitý týfus	525
Horúčka Q	526
Kliešťové zápaly mozgu	526
Borelióza (lymská choroba)	526
Malária	526
Antropozoonózy	527
Brucelózy	527
Zajačacia choroba (tularémia)	548
Toxoplazmóza	528
Besnota	528
Ornitózy	528
Osobitosti infekčných ochorení u detí	529
Osýpky (morbilli)	529

Ružienka (rubeola)	529
Ovčie kiahne a pásový opar	530
Herpes simplex	530
Epidemický zápal príušných žliaz (parotitis epidemica)	530
Detská obrna (poliomyelitis anterior acuta)	530
Streptokokové nákazy	530
Infekcie vyvolané streptokokmi zo skupiny B	531
Záškrt (diphtheria)	531
Čierny kašeľ (pertussis)	532
Infekcie vyvolané kvasinkami (mykózy)	532
Pneumocystová pneumónia	532
Črevné parazity	533
Mrle	533
Detské hľisty (škrkavky)	534
Osobitosti infekčných ochorení u starých ľudí	534
Komplexná liečba infekčných chorôb	535
Všeobecná (podporná, symptomatologická) liečba	535
Špecifická (kauzálna) liečba	536
Kontrolné otázky	537
Psychologicky chorí a závislí od návykových látok	538
Príznaky (symptómy) duševných porúch	538
Poruchy vnímania	538
Ilúzie	539
Halucinácie	539
Poruchy emotivity	540
Poruchy afektov	542
Poruchy nálad	542
Poruchy vyšších citov	543
Fóbie	543
Poruchy pamäti	543
Poruchy intelektu	544
Mentálna retardácia	544
Debilita	545
Imbecilita	545
Idiocia	545
Slaboduchosť	545
Zanedbanosť	545
Degradácia intelektu	546
Demencia	546
Poruchy myslenia	546
Formálne poruchy myslenia	547
Poruchy obsahu myslenia	547
Zmeny vedomia	548
Poruchy pudov	548
Poruchy pudu výživy	549
Poruchy pudu sebazáchovy	549
Poruchy pohlavného pudu	550
Sexuálne úchylky	550

Poruchy rodičovského pudu	551
Poruchy sociálnych pudov	551
Poruchy vôľového konania	551
Abnormálne reakcie	552
Poruchy osobnosti	552
Príčiny duševných porúch	553
Duševné poruchy a sociálne prostredie	556
Duševné choroby	557
Organické psychotické ochorenia a iné psychózy	557
Neurotické poruchy, poruchy osobnosti a iné nepsychotické duševné poruchy	558
Duševná zaostalosť	560
Návyky	560
Náruživé fajčenie	560
Alkoholizmus	561
Drogová závislosť	563
Vyšetrovanie v psychiatrii	565
Liečenie duševných porúch	567
Psychologický prístup	567
Psychoterapia	571
Biologická liečba	573
Psychofarmakoterapia	573
Prevenencia duševných chorôb	574
Psychické choroby u detí	575
Neurotické prejavy v útlom veku	575
Neurotické prejavy školákov	575
Mentálna anorexia	576
Špecifické oneskorenia vývinu	576
Psychická deprivácia	576
Psychické choroby u starých ľudí	577
Funkčné psychické choroby	577
Depresia	577
Suicídium	577
Mánia	578
Úzkosť a neurotické stavy	578
Paranoja	579
Nefunkčné psychické choroby	579
Organický mozgový syndróm (OMS)	579
Pseudodemencia	580
Kontrolné otázky	581
Ochorenia reprodukčných orgánov	582
Reprodukčná sústava muža	582
Reprodukčná sústava ženy	585
Ochorenia reprodukčnej sústavy u ženy	589
Vývinové poruchy rodidiel	589
Odchylné polohy maternice	591
Poruchy menštruačného cyklu	591
Zápaly rodidiel a močových ciest	592
Zápaly vonkajších rodidiel	593

Zápaly vnútorných rodidiel	593
Tuberkulóza rodidiel	595
Antropozoonózy	595
Nádory rodidiel	596
Nezhubné nádory rodidiel	596
Zhubné nádory rodidiel	597
Operačné výkony u žien	599
Ochorenia mužských pohlavných orgánov	599
Vývinové a získané chyby	599
Poranenia mužského genitálu	600
Zápaly mužského genitálu	600
Nádory mužského genitálu	601
Nádory prostaty	601
Nádory penisu	601
Nádory semenníka	602
Operačné výkony u mužov	602
Pohlavné choroby	602
Kvapavka (gonorea)	602
Syfilis (lues)	603
Mäkký vred (ulcus mole)	603
Vírusová choroba (lymphogranuloma inguinale)	603
Kontrolné otázky	604
Tehotnosť a materstvo	605
Oplodnenie, brázdenie, migrácia a nidácia	605
Vývin plodového vajíčka po nidácii	606
Plodové vajce na konci tehotnosti	608
Uloženie plodu v dutine maternice	610
Zmeny v organizme tehotnej ženy	611
Endokrinné zmeny	611
Zmeny na rodidlách	611
Zmeny ostatných orgánov	614
Celkové a metabolické zmeny	615
Klinický priebeh tehotnosti	615
Príznaky tehotnosti	615
Starostlivosť o zdravie počas tehotnosti	616
Prenatálna starostlivosť	617
Právna ochrana tehotnej ženy	618
Ochorenia v priebehu tehotnosti	618
Gestózy	619
Infekčné ochorenia	619
Pohlavné ochorenia	620
Tuberkulóza pľúc	620
Srdcové, cievne a krvné ochorenia	621
Ochorenie obličiek a močových ciest	621
Poruchy trvania tehotnosti	621
Nepravdivý vývin plodových obalov a plodu	623
Nepravdivosti trofoblastu	623

Nepravidelnosti placenty	623
Nepravidelnosti pupočníka	624
Nepravidelnosti plodovej vody	624
Nepravidelnosti vývinu plodu	625
Krvácanie v tehotnosti	626
Fyziologický pôrod	626
Predpôrodné obdobie	627
Prvá, otváracia pôrodná doba	627
Druhá, vypudzovacia pôrodná doba	628
Tretia pôrodná doba (pôrod plodového koláča)	631
Popôrodná doba	631
Predčasný pôrod	631
Pôrod plodu panvovým koncom	632
Viacplodová tehotnosť	632
Nepravidelný pôrod	633
Nepravidelnosti pôrodných ciest	633
Poruchy činnosti matrice	633
Nepravidelnosti pôrodného mechanizmu	633
Deflexné držanie hlavičky	634
Nepravidelné polohy plodu	634
Naliehanie a prolaps malých častí plodu a pupočníka	634
Nepravidelnosti tretej pôrodnej doby	634
Hypoxia plodu v maternici	634
Poranenia pri pôrode	635
Operačný pôrod	636
Kontrolné otázky	638
Fyziológia a patológia novorodeneckého obdobia	639
Adaptačné zmeny jednotlivých orgánov po pôrode	639
Vrodené vývinové chyby	642
Vrodené chyby mozgu a miechy	643
Vrodené chyby srdca	644
Vrodené chyby tráviaceho systému	644
Vrodené chyby urogenitálneho systému	645
Ostatné vrodené chyby	645
Rizikový novorodenec	645
Poranenia novorodenca počas pôrodu	646
Asfyktický novorodenec	648
Žltáčka novorodenca	651
Infekcia plodu a novorodenca	652
Infekcie získané počas vnútromaternicového života	653
Infekcie získané pri pôrode	654
Infekcie získané po narodení	655
Novorodenec s nízkou pôrodnou hmotnosťou	655
Nedonosný novorodenec	656
Anatomické a funkčné príznaky nezrelosti	657
Syndróm respiračného distresu (neskorý asfyktický syndróm)	657
Ošetrovanie nedonosných detí	658
Hypotrofický novorodenec	660

Spôsoby prevencie vzniku patologického novorodenca	661
Genetické poradenstvo	661
Prenatálna diagnostika	661
Choroby kože u dojčiat	662
Intertrigo (sparenina)	662
Seboroická dermatitída (dermatitis seborrhoica)	663
Dojčenský ekzém (eczema infantum)	663
Hnisavé choroby kože (pyodermie)	664
Osobitosti starostlivosti o kožu novorodenca a dojčiat	665
Výživa	665
Prirodzená výživa novorodenca a dojčafa	666
Umelá výživa	666
Kontrolné otázky	667
Náhle stavy	668
Výkony zachraňujúce život	668
Náhle brušné príhody	671
Náhle brušné príhody vyvolané zápalmi	671
Ileózne náhle brušné príhody (črevná nepriechodnosť)	674
Krvácanie do tráviacej rúry	675
Hlavné zdroje krvácania do tráviaceho systému a ich ošetrovanie	676
Poranenie brucha	677
Chirurgické ošetrovanie vnútrobrušných poranení	678
Náhle príhody v gynekológii	678
Náhle príhody v gravidite	679
Stavy bezvedomia	681
Náhle príhody vo vnútornom lekárstve	682
Zastavenie srdcovej činnosti a krvného obehu	682
Zastavenie dýchania	683
Šok	683
Kóma	685
Anafylaktická reakcia	685
Kŕče	686
Infarkt myokardu	687
Pľúcna embolizácia	687
Akútne respiračné zlyhanie	688
Náhle príhody v neurológii	688
Otravy (intoxikácie)	688
Všeobecné zásady liečby otráv	689
Najčastejšie otravy	690
Osobitosti náhlych príhod u detí	693
Osobitosti náhlych stavov u starých ľudí	695
Kontrolné otázky	696